

LECTURE 12

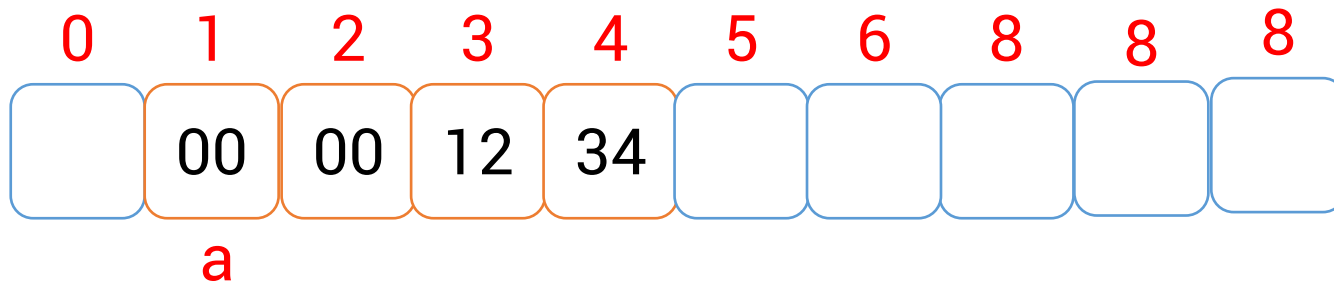
POINTER

Big-O Coding

Website: www.bigocoding.com

Thao tác với biến

- Khi developer khai báo một biến trong source code.
- Một vùng nhớ (memory block) trong bộ nhớ sẽ được cấp phát để lưu giá trị của biến đó.
- Hình ảnh của bộ nhớ, khi khai báo: `int a = 1234;`

Random Access Memory

- Bộ nhớ RAM trên máy tính được xem là một mảng các ô nhớ (memory cells), mỗi ô nhớ có kích thước 1 byte.
- 16 gigabytes = $2^4 * 2^{10} * 2^{10} * 2^{10}$ bytes.
- Bộ nhớ RAM dùng để lưu trữ hệ điều hành, các lệnh xử lý và dữ liệu cần xử lý.
- Mỗi ô nhớ trong RAM có 1 địa chỉ duy nhất, đánh số từ 0.
- VD: địa chỉ các ô nhớ trong RAM 512 MB đánh số từ 0 đến $2^9 * 2^{10} * 2^{10} = 2^{29} - 1$.

Ví dụ

```
int main(){  
    int n;  
    n = 2;  
    float x = 1.2;  
    float y;  
    y = x * n;  
    cout << y << endl;  
    return 0;  
}
```

n

Ví dụ

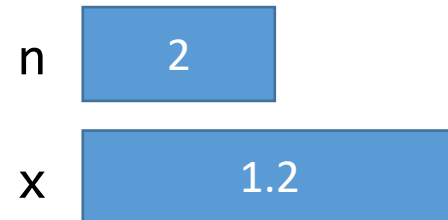
```
int main(){  
    int n;  
    n = 2;  
    float x = 1.2;  
    float y;  
    y = x * n;  
    cout << y << endl;  
    return 0;  
}
```

n

2

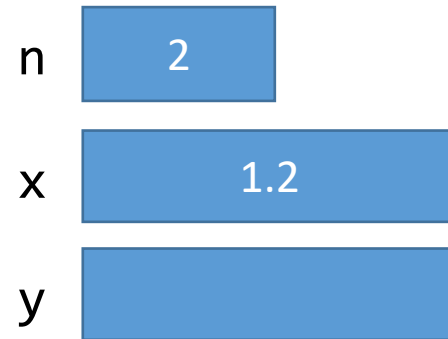
Ví dụ

```
int main(){  
    int n;  
    n = 2;  
    float x = 1.2;  
    float y;  
    y = x * n;  
    cout << y << endl;  
    return 0;  
}
```


Ví dụ

```
int main(){  
    int n;  
    n = 2;  
    float x = 1.2;  
    float y;  
    y = x * n;  
    cout << y << endl;  
    return 0;  
}
```


Ví dụ

```
int main(){  
    int n;  
    n = 2;  
    float x = 1.2;  
    float y;  
    y = x * n;  
    cout << y << endl;  
    return 0;  
}
```

n	2
x	1.2
y	2.4

Ví dụ

```
int main(){  
    int n;  
    n = 2;  
    float x = 1.2;  
    float y;  
    y = x * n;  
    cout << y << endl;  
    return 0;  
}
```

n	2
x	1.2
y	2.4

Ví dụ

```
int main(){  
    int n;  
    n = 2;  
    float x = 1.2;  
    float y;  
    y = x * n;  
    cout << y << endl;  
    return 0;  
}
```

n	2
x	1.2
y	2.4

Ví dụ

```
int main(){  
    int n;  
    n = 2;  
    float x = 1.2;  
    float y;  
    y = x * n;  
    cout << y << endl;  
    return 0;  
}
```

n	2
x	1.2
	2.4

Ví dụ

```
int main(){  
    int n;  
    n = 2;  
    float x = 1.2;  
    float y;  
    y = x * n;  
    cout << y << endl;  
    return 0;  
}
```

n

2

1.2

2.4

Ví dụ

```
int main(){  
    int n;  
    n = 2;  
    float x = 1.2;  
    float y;  
    y = x * n;  
    cout << y << endl;  
    return 0;  
}
```

2

1.2

2.4

Khai báo biến với nhiều mục đích khác nhau

- Cần lưu trữ tuổi của một người.
 - `int age;`
- Cần lưu GPA của một sinh viên.
 - `double gpa;`
- Cần lưu giá trị true/false.
 - `bool isPrimeA;`

Khai báo biến với nhiều mục đích khác nhau

- Cần lưu chiều cao (cm) tất cả các bạn trong lớp.
 - `int heights[100];`
- Cần lưu giá (USD) các mặt hàng trong giỏ hàng.
 - `double prices[100];`
- Cần lưu tên học viên.
 - `string fullName;`

Khai báo biến với nhiều mục đích khác nhau

- Cần lưu 1 phân số.
 - `Fraction p1;`
- Cần lưu thông tin 1 sản phẩm.
 - `Product p1;`
- Cần lưu danh sách các sản phẩm trong giỏ hàng.
 - `Product a[100];`
- Cần lưu 1 mảng 2 chiều các số nguyên.
 - `int a[100][100];`

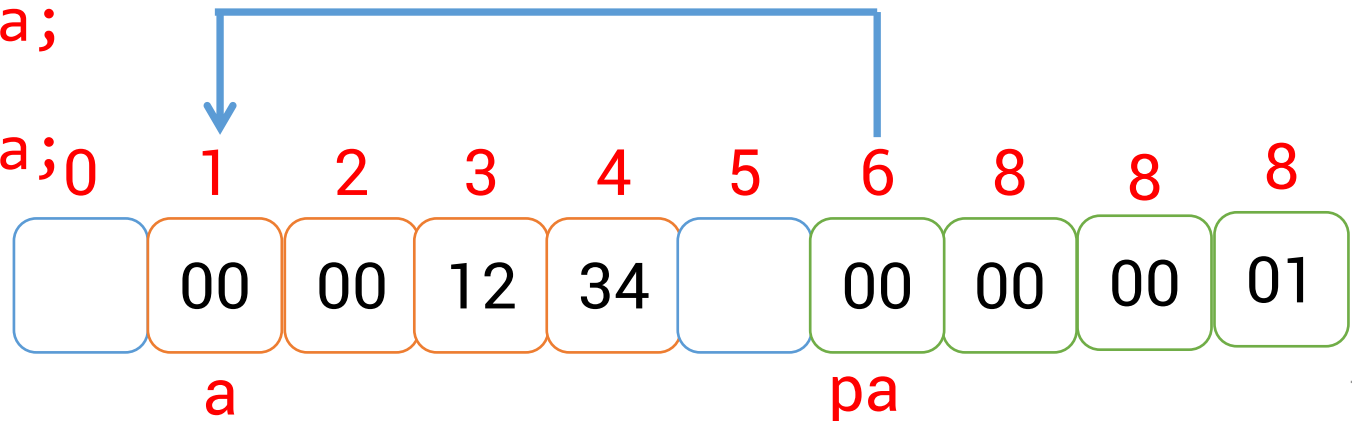
Pointer là gì?

- Nhắc lại, mỗi biến khai báo ra đều chiếm 1 vùng nhớ nào đó. Mỗi vùng nhớ đều có địa chỉ xác định.
- Do đó, cần lưu địa chỉ của 1 biến kiểu int, ta sử dụng con trỏ.

- `int a = 1234;`

- `int *pa;`

- `pa = &a;`

Khai báo con trỏ

- Cú pháp:
 - `<kiểu dữ liệu> *<tên biến>;`
- Ví dụ:
 - Khai báo con trỏ, trỏ đến 1 vùng nhớ lưu 1 kí tự.
 - `char *p;`
 - Khai báo con trỏ, trỏ đến 1 vùng nhớ lưu 1 số nguyên.
 - `int *p;`

Khai báo con trỏ

- Ví dụ:
 - Khai báo con trỏ, trỏ đến 1 vùng nhớ lưu số thực
 - `float *p;`
 - Khai báo con trỏ, trỏ đến 1 vùng nhớ lưu thông tin sinh viên
 - `Student *p;`

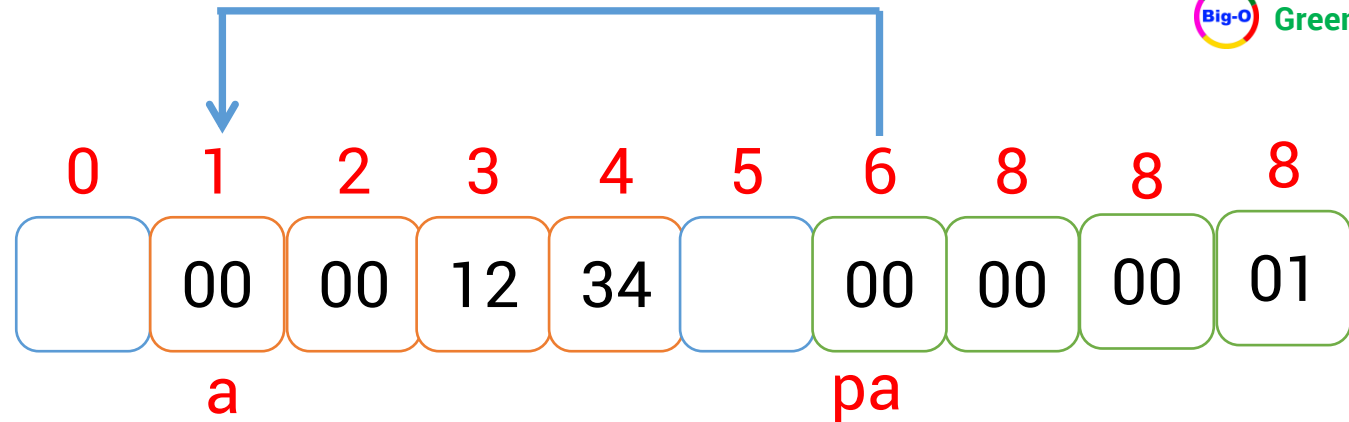
NULL pointer

- NULL pointer là con trỏ không trỏ đến đâu cả (point to nowhere).
- NULL pointer khác với unrefenced pointer.
- Ví dụ:
 - `int n = 3;`
 - `int *p1 = &n; // p1 trỏ đến biến n`
 - `int *p2; // unreferenced pointer`
 - `int *p3 = NULL; // NULL pointer`

Operator & và operator *

- Operator &: lấy địa chỉ của một biến
 - Operator này có thể là biến thông thường hay biến con trỏ đều được.
- Operator *: lấy giá trị tại vùng nhớ mà con trỏ đang trỏ đến.
 - Operator này chỉ áp dụng cho biến con trỏ.

Ví dụ

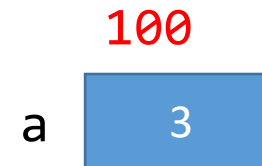
- `int a = 1234;`
- `int *pa;`
- `pa = &a; // lấy địa chỉ vùng nhớ của biến a và gán vào pa`
- `cout << a; // giá trị biến x`
- `cout << &a; // địa chỉ biến a`
- `cout << *a; // vùng nhớ mà a trỏ đến`
- `cout << pa; // giá trị biến pa`
- `cout << &pa; // địa chỉ biến pa`
- `cout << *pa; // vùng nhớ mà pa đang trỏ đến`

Operator new

- Operator new là toán tử, dùng cho con trỏ xin phép hệ điều hành cấp phát 1 vùng nhớ nào đó cho con trỏ quản lí.
- Hệ điều hành có thể đồng ý cấp phát hoặc không đồng ý.
 - Nếu đồng ý, hệ điều hành trả về địa chỉ của vùng nhớ mới được cấp phát.
 - Nếu không đồng ý, hệ điều hành trả về NULL.

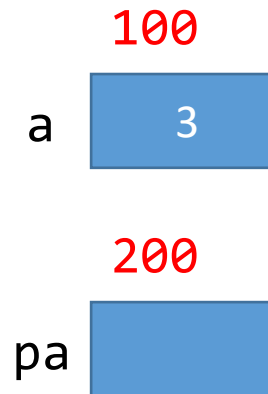
Ví dụ

```
int main(){
    int a = 3;
    int *pa;
    pa = &a;
    pa = new int;
    if(pa != NULL){
        *pa = 5;
    }
    else{
        // NULL pointer
    }
    // Lưu ý sự khác biệt
    giữa operator & và
    operator new
}
```


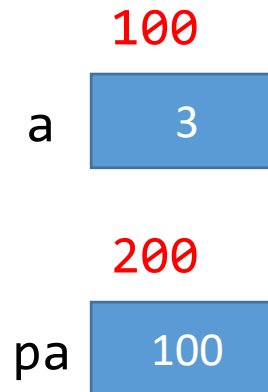
Ví dụ

```
int main(){
    int a = 3;
    int *pa;
    pa = &a;
    pa = new int;
    if(pa != NULL){
        *pa = 5;
    }
    else{
        // NULL pointer
    }
    // Lưu ý sự khác biệt
    giữa operator & và
    operator new
}
```


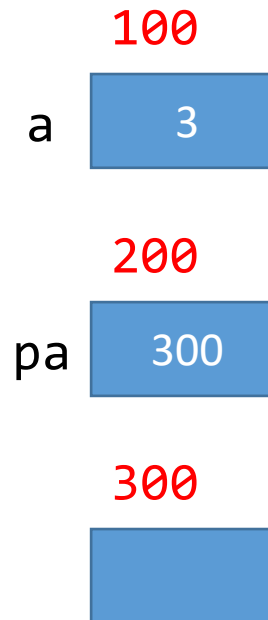
Ví dụ

```
int main(){
    int a = 3;
    int *pa;
    pa = &a;
    pa = new int;
    if(pa != NULL){
        *pa = 5;
    }
    else{
        // NULL pointer
    }
    // Lưu ý sự khác biệt
    giữa operator & và
    operator new
}
```


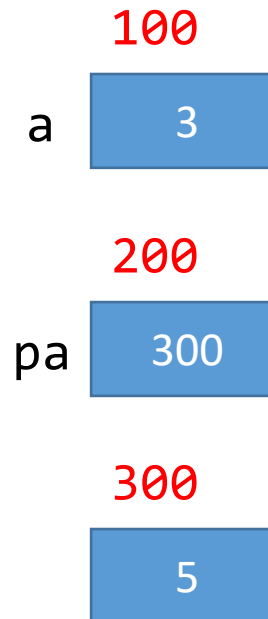
Ví dụ

```
int main(){
    int a = 3;
    int *pa;
    pa = &a;
    pa = new int;
    if(pa != NULL){
        *pa = 5;
    }
    else{
        // NULL pointer
    }
    // Lưu ý sự khác biệt
    giữa operator & và
    operator new
}
```


Ví dụ

```
int main(){
    int a = 3;
    int *pa;
    pa = &a;
    pa = new int;
    if(pa != NULL){
        *pa = 5;
    }
    else{
        // NULL pointer
    }
    // Lưu ý sự khác biệt
    giữa operator & và
    operator new
}
```


Ví dụ

```
int main(){
    int a = 3;
    int *pa;
    pa = &a;
    pa = new int;
    if(pa != NULL){
        *pa = 5;
    }
    else{
        // NULL pointer
    }
    // Lưu ý sự khác biệt
    giữa operator & và
    operator new
}
```

100
a 3

200
pa 300

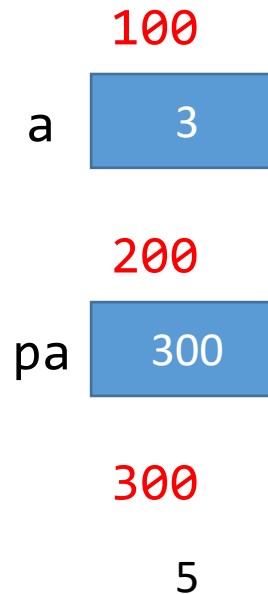
300
5

Operator delete

- Với các vùng nhớ được cấp phát cho con trỏ, hệ điều hành sẽ không thực hiện việc thu hồi.
- Như vậy, nếu trong chương trình, ta new quá nhiều, thì đến khi kết thúc chương trình, sẽ có nhiều vùng nhớ không được thu hồi như vùng nhớ 300 ở trên.
- Do đó, operator delete giúp developer xin hủy/xin trả lại hệ điều hành vùng nhớ đã xin cấp phát new (trước đó).

Ví dụ

```
int main(){
    int a = 3;
    int *pa;
    pa = &a;
    pa = new int;
    if(pa !=NULL){
        *pa = 5;
    }
    else{
        // NULL pointer
    }
    // Lưu ý sự khác biệt
    giữa operator & và
    operator new
    delete pa;
}
```


Ví dụ

```
int main(){
    int a = 3;
    int *pa;
    pa = &a;
    pa = new int;
    if(pa != NULL){
        *pa = 5;
    }
    else{
        // NULL pointer
    }
    // Lưu ý sự khác biệt
    giữa operator & và
    operator new
    delete pa;
}
```

	100
a	3
	200
pa	300
	300
	5

Lưu ý

- Vùng nhớ nào mình new, thì phải được delete.

```
int main(){  
    int *pa;  
    pa = new int;  
    // Do sth  
    delete pa; // MUST HAVE!!!  
}
```

Lưu ý

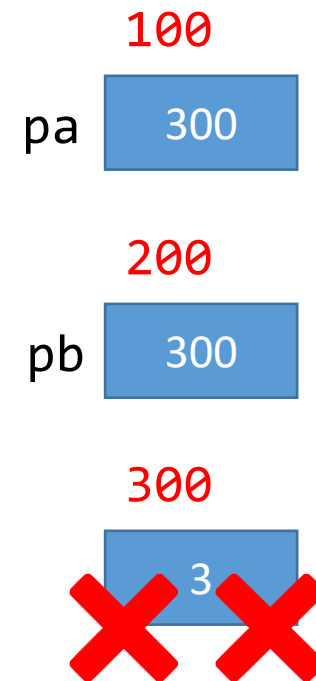
- Vùng nhớ nào mình không new, thì đừng tự tiện delete.

```
int main(){  
    int a = 3;  
    int *pa;  
    pa = &a;  
    delete pa; // ERROR!!!  
}
```

Lưu ý

- Đừng delete vùng nhớ 2 lần.

```
int main(){  
    int *pa;  
    int *pb;  
    pa = new int(3);  
    pb = pa;  
    delete pb; // OK  
    delete pa; // ERROR!!!  
}
```


Lưu ý

- Đừng delete vùng nhớ quá trễ.

```
int main(){  
    int *pa;  
    pa = new int(3);  
  
    pa = new int(5);  
    delete pa;  
}
```

100
pa 300

200
3

300
5

Lưu ý

- Đừng chơi với unreferenced variable, unreferenced pointer.

```
int main(){  
    int a;  
    cout << a << endl; // ERROR!!!  
  
    int *pa;  
    cout << *pa << endl; // ERROR!!!  
}
```

Lưu ý

- Đừng lấy giá trị của NULL pointer

```
int main(){  
    int *pa;  
    pa = NULL;  
    cout << *pa << endl; // ERROR!!!  
}
```

Sử dụng pointer để quản lí 1 biến đơn

```
int main(){  
    int *pa;  
    pa = new int;  
    *pa = 3;  
    *pa = *pa + 5;  
    cout << *pa << endl;  
}
```

Sử dụng pointer để quản lí mảng 1 chiều

```
int main(){
    int a[1000]; // hoang phí

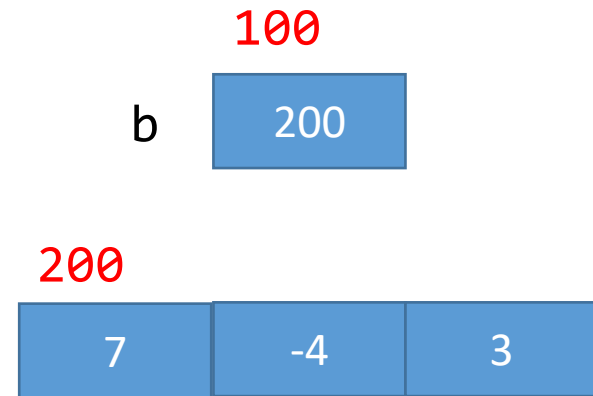
    int *b;
    int n;
    cin >> n;
    b = new int[n];
    for(int i = 0; i < n; i++){
        cin >> b[i];

        cout << b[0] << endl;
        cout << *(b) << endl;

        cout << b[1] << endl;
        cout << *(b+1) << endl;

        cout << b+1 << endl;

        delete []b;
    }
```


Sử dụng pointer để quản lí mảng 2 chiều

```
int main(){
    int a[1000][1000]; // hoang phí

    int **b;
    int m, int n;
    cin >> m >> n;
    b = new int*[m];
    for(int i = 0; i < m; i++)
        b[i] = new int [n];

    for(int i = 0; i < m; i++)
        for(int j = 0; j < n; j++)
            cin >> a[i][j];

    for(int i = 0; i < m; i++)
        delete [] b[i];
    delete []b;
}
```

Sử dụng pointer để quản lí linked list

- Sẽ học ở buổi tiếp theo.

```
struct SinglyLinkedListNode{  
    int data;  
    SinglyLinkedListNode *next;  
};
```

Sử dụng pointer để quản lí tree

- Sẽ học ở tuần sau.

```
struct TreeNode{  
    int data;  
    TreeNode *left;  
    TreeNode *right;  
};
```

Kích thước của pointer

- Vì pointer lưu địa chỉ của vùng nhớ, nên kích thước pointer không phụ thuộc vào kiểu dữ liệu của vùng nhớ mà pointer trỏ đến.
 - `sizeof(char *) == sizeof(int *) == sizeof(float *) == sizeof(Student *)`
- Kích thước pointer phụ thuộc vào hệ điều hành:
 - 16-bit system: 2 bytes.
 - 32-bit system: 4 bytes.
 - 64-bit system: 8 bytes.

Hỏi đáp

